

THEALTER

1. Egyediség (0-100): 95

Indoklás

A fesztivál célját nagyon pontosan fogalmazták meg, a független színházak és alkotók összefogása, bemutatása és népszerűsítése. Évente kiemelnek egy-egy kisebb területet is, ez évben a szórakoztató jellegű előadásokat, úgy, hogy ez ne menjen a fesztivál már ismert színvonalának rovására. A fesztivál egyediségét biztosítja, hogy egy-egy független társulat, alternatív előadás megjelenhet ugyan más fesztiválokra is, de a teljes terület, a legjobb együttesek, az éves termés csak itt láthatóak együtt. A fesztivál középpontjában alapvetően szakmai, művészeti célok állnak, segíteni a független együttesek tevékenységét, ösztönözni új előadások létrejöttét, erősíteni a különböző szervezetek, alkotók összetartozását. A koncepció az elmúlt 22 év során fokozatosan fejlődött, minden évben kiegészül, erénye, hogy a folyamatos változások ellenére egységes egész maradt. A célok megvalósítását igen gazdag eszközrendszer szolgálja, természetesen elsősorban maguk az előadások, évente több új bemutató, kiállítás, szakmai beszélgetések, performance-ok, fesztiválújság.

2. Programszerkezet (0-100): 97

Indoklás

Az idei program is jól szolgálja a fesztivál alapkoncepcióját és ez évi kiemelt céljait. A folyamat eredménye igen impozáns; a hét nap alatt 15 helyszínen több mint 60 esemény valósult meg. A végső program az évek során kialakult négy vonulatból áll össze; - új a fesztivál díszvendége programrész, - a helyspecifikus projekt pályázat - az előzetes meghívott produkciók - a nemzetközi kapcsolatokra épülő programok sora. A programok időbeni elosztása arányos, és helyszínei szinte belakják Szeged belvárosát. Erénye a programszerkezetnek, hogy jól gazdálkodik a rendelkezésére álló idővel és térrel, nem hagy üresjáratokat. Szervesen kapcsolódnak a fesztivál egészéhez a kiegészítő programok is. Jól jellemzi a fesztivál hetét a logo; "Színház az egész Szeged".

3. Előadók, közreműködők (0-100): 95

Indoklás

A fesztivál előadóira, közreműködőire nagy mesterségbeli tudás, magas művészi színvonal volt jellemző. A szervezők több eszközzel is törekedtek segíteni a kiválasztást. Idén vezették be a fesztivál díszvendége kitüntetését, a tagok előzetes szavazatai alapján. A szemleprodukciókat Szabó György választotta ki, így már eleve magas mérce alakult ki, ezt gazdagított tovább a külföldi művészek, társulatok sora. Ez

a művészileg kiemelkedő színvonal jellemezte az általam látott kiegészítő programokat is. (szentesi gimnázium előadása, plakátkiállítás) Az eddigi gyakorlat a legjobb bizonyítéka annak, hogy a fesztivál képes évről évre megújulni, igaz arra is van példa, hogy egy-egy művész, társulat többször tér vissza, de ez csak a legjobbakkal fordulhat elő.

4. Kommunikáció (0-100): 97

Indoklás

Az előzetes propaganda (honlap, műsorfüzet, plakát, szórólapok) megfelelőek, már megjelenésükben egységesek, illenek a fesztivál jellegéhez. A grafika Baráth Ferenc, grafikusművész munkája. A tájékoztató anyagok a programoktól a helyszínekig megfelelő tájékoztatást nyújtanak, áttekinthetően és igen gazdag képanyaggal. A fontosabb tudnivalókat kiemelten kezelik. A műsorfüzet és a honlap a lényegesebb anyagokat angol nyelven is közli. Az előadásokról igen részletes előzetes tájékoztatásokat kapunk. A honlap naprakész. Jók a kiegészítő anyagok is, például az EX-STASIS 2012, a MASZK egyesület által kiadott fesztiválújság, a Thealter Rádió adásai. Nagyon hatásosak a honlapot kiegészítő, az előadásokat ismertető, ajánló webvideók, híradók és hangulatfilmek. Igen hasznos az önkéntes segítők munkája is, akik az előadásokat érintő más kérdésekben is adnak tájékoztatást. Nem a szervezőkön múlik, de jó lenne, ha a városi médiák több hírt, tudósítást adnának az eseményekről

5. Újító hajlam (0-50): 50

Indoklás

Az új törekvések bemutatása, a kísérletezés a THEALTER Feszt koncepciójában, céljaiban megfogalmazott feladat. A folyamatos szakmai és művészeti újítások, illetve ezek bemutatása nélkül a fesztivál nem tudja teljesíteni alapfeladatait. E törekvések állandó jelenlétének legfőbb bizonyítéka az eltelt 22 év. 2012-ben az előkészítést és a tervek kialakítását a MASZK Egyesület és a megújult FESZ -Független Előadóművészeti Szövetség - első ízben közösen végezte. Új módszer volt ez évben a helyspecifikus projekt pályázat. A program célja - a műsorfüzet összefoglalásában - az előadó-művészet társadalmi nyilvánosság tereiben megvalósuló helyspecifikus és problémamegszólító megjelenésének támogatása. A zsűri döntése alapján három alkotócsoporthoz kapott lehetőséget elképzeléseik megvalósítására. A bemutatók mellett ősbemutatót is tartottak. Érdekesek voltak minden délután a kritikus szekció szakmai beszélgetései az előző napi előadásokról (a beszélgetéseket a THEALTER Rádió is közvetítette, rögzítette.)

6. Nemzetközi jelenlét (0-50): 50

Indoklás

A nemzetközi hasonló törekvések, illetve az ezeket vállaló művészek, együttesek bemutatása a fesztivál alapfeladatai közé tartozik, az éves program összeállításának egyik állandó vonulata. Több művész már szinte állandó résztvevője az eseményeknek, például Ivo Dimchev (Bulgária); az idei év új vendége a Via Negativa (Szlovénia).

7. Nemzeti érték (0-50): 50

Indoklás

A határainkon túl kialakult alternatív színházi produkciók legjobb alkotásainak, társulatainak bemutatása nélkül nem lehet teljes az a körkép, amit a fesztivál bemutat. Így a szervezők e területet is következetesen beépítik a programba. Elsősorban Kelet- és Dél-Európa izgalmas színházi produkciói közül válogatnak, ez évben öt határon túli produkciót láthattunk. E terület kiemelt kezelését mutatja, hogy a fesztivál nyitóelőadása a szabadkai Kosztolányi Dezső Színház és a MASZK közös produkciója volt.

8. Helyi beágyazottság (0-50): 45

Indoklás

A MASZK Egyesület tevékenységének köszönhető elsősorban, hogy a független színjátszás Szegeden talált állandó otthonra, jelentősen erősítette e folyamatot az ALTERRA Kortárs Előadóművészeti Központ működése is. E munkára támaszkodhatott a fesztivál létrejötte, működése is. Helyi beágyazottságára több tényező is utal: a helyszínek viszonylag nagy száma. A legtöbb esetben ezek nem csupán helyszínek, hanem a szó nemes értelmében házigazdák (Kass Galéria) - a fesztivált valamilyen formában támogató intézmények, civil szervezetek nagy száma - a személyes tapasztalat, mely azt mutatta, hogy a helyiek közül sokan ismerik, szeretik a fesztivált. Erre utal az előadások magas látogatottsága, és az ott kialakult jó légkör, valamint az aktívan dolgozó önkéntes segítők nagy száma is.

9. Helyszínek (0-20): 20

Indoklás

Az események állandó helyszínei a Régi zsinagóga, és a Kisszínház, ahol a nagyobb létszámú közönséget, és a technikailag igényesebb darabokat is fogadni tudják. A legtöbb esetben azonban megkeresik az előadáshoz leginkább illő környezetet, ahol a helyszín is aktív részese lesz a darabnak. E törekvés egész meglepő és nagyon kiváló eredményeket hozott az idei fesztiválon (Csillag Börtön, a zsinagóga kertje). Itt kell szólni a helyspecifikus projektről, melyben kifejezetten olyan eseményeket díjaztak, ahol a hely és a feldolgozandó téma száz százalékig összecseng. (Úszóház)

10. Szellemi kötődés (0-50): 45

Indoklás

Erős szellemi kötődés látható a helyszínek kiválasztásában, a már említett módon. Találkozhattunk olyan előadással is, amely helyi hagyományokra épül (Szabadságra fel). A program összeállításakor számít a Szegeden működő társaságokra, illetve az itt megszülető produkciókra (Nemezis). Szintén kiépült a folyamatos, produktumokban is realizálódó munkakapcsolat a tájegység hasonlóan gondolkodó intézményivel (Szentés), vagy a határon túliakkal (Szabadka). A helyszínek adottságai miatt a szervezők nem vállalkoztak árusok fogadására, de ez a fesztivál lényegétől is idegen lenne.

11. Településfejlesztés (0-50): 40

Indoklás

Már a fesztivál megrendezése is igen fontos, hiszen e területet egyedül ez az eseménysorozat törekszik bemutatni, magyar és nemzetközi szinten is. Az, hogy a független színjátszás és Szeged neve így összekapcsolódik mindenféleképpen érdem. A Régi Zsinagóga városi tulajdonba kerülése, részbeni felújításában, használatbavételében óriási szerepe van a fesztiválnak.

12. Környező települések, tájak bevonása (0-50): nem releváns

Indoklás

A környező települések, tájak bevonása nem kapcsolódik a fesztivál alap gondolatához, céljához.

13. Társadalmi beilleszkedés, esélyteremtés (0-20): 10

Indoklás

A MASZK Egyesület és a Csillag Börtön közötti megállapodás alapján ez évben is egy előadással szerepelt a fesztivál a börtönben. A teljes programsorozat több darabja szól hátrányos helyzetűekről, a társadalmi beilleszkedésről, de egyes rétegek felé irányuló akciókkal nem találkozhatunk az események között.

14. Életminőség-programok (0-20): nem releváns

Indoklás

Természetesen a bemutatott előadásokon, eseményeken ezek a problémák felvetődhetnek, de direkt módon erre nincs lehetőség.

15. Környezettudatosság (0-20): 0

Indoklás

A fesztivál céljai szerint a független együtteseket, előadókat fogja össze. A mennyiben ezek a kérdések egy-egy produkcióban megjelennek, akkor helyet kapnak a programban, de jelen esetben ezzel nem találkoztam. Direkt akciók nem jelennek meg. Ismerve a helyszíneket, a műemléki környezetet, ezek megjelenítése éppen a környezet sérelme miatt nehezen elképzelhető. Lényegében ez a kérdés itt nem releváns.

16. Közönség képzése (0-30): 30

Indoklás

A fesztivál alapkoncepciójához illeszkedő, a teljes időszakot felölelő Kritikus szekció, neves szakemberek segítségével, minden nap megbeszéli az előző nap fontosabb eseményeit. A sorozatot izgalmas kezdeményezésnek tartom. Nem tudtam a programon részt venni, de a műsorfüzet szerint még két másik eseményen is megjelenik e terület (Rituálé I. - Add ide a drámád).

17. Szakmai találkozók (0-20): 20

Indoklás

Lényegében a fesztivál maga jelent egy nagy léptékű szakmai találkozót. Már alcíme is ezt jelzi: Előadó-művészeti Szervezetek Találkozója. Az események zöme egy-egy év legkiemelkedőbb szakmai produkcióját sorakoztatja fel. Célja eredményessége érdekében a legváltozatosabb eszközökkel teszi ezt.

18. Hangulat (0-100): 95

Indoklás

A fesztivál egy hetes idejéből sajnos csak két napon volt lehetőségem bekapcsolódni az eseményekbe. Ez alatt a két nap alatt a rendezvényeket rendkívül jó hangulat jellemezte, erről tanúskodik a fesztivál honlapján naponta vezetett webnapló is. A közönség egy jelentős része ismerősként üdvözölte egymást, a rendezvények előtt és befejeztével jó kedvű beszélgetések alakultak ki. Hozzájárult a jó hangulathoz, hogy a látogatók zöme erősen kötődik a mozgalomhoz, a teljes év során több előadáson is találkozhatnak. Az idei év alap gondolata - a "közönségbarát" események-szintén hozzájárulhatott a jó légkörhöz. Sajnos hiányzott egy jó klub, vagy kocsmá. (lehet, hogy a helyiek ismerték)

19. Szolgáltatások (0-50): 45

Indoklás

A fesztivál helyszínei jól megközelíthetőek, tiszták, rendben tartottak. A parkolási lehetőségek megfelelőek, igaz, a helyiek többnyire kerékpárt használnak. A kisebb találkozási helyeken nincs lehetőség megfelelő kiszolgálás kialakítására. Büfét nem működtetnek, de lévén a belvárosban, cukrászda, kávézó elérhető.

20. Helyszíni tájékoztatás (0-50): 48

Indoklás

A fesztivál eseményeiről tájékoztató műsorfüzet megfelelő eligazítást ad az egyes helyszínekről, magyar és angol nyelven. A műsorfüzetek megfelelő számban állnak a látogatók rendelkezésére valamennyi helyszínen. Az egyes helyszínek a város nevezetes terei, utcái (pl. Klauzál tér), vagy híres műemlék-épületek (Régi Zsinagóga), esetleg ismert városi intézmények (Kisszínház); így a tájékozódást jól segíti a már meglévő idegenforgalmi jelzőrendszer. Sok önkéntes segítő végzi az egyes helyszíneken a tájékoztatást, eligazítást, kedvesen, megfelelő felkészültséggel. Segítségüket magam is többször vettem igénybe.

21. Technikai adottságok (0-50): 46

Indoklás

A fesztivál eseményeit több mint 15 helyszín fogadta. Ezek többsége alkalmi helyszín, melyeken a technikai kiszolgálást egy-egy estére kellett megteremteni, ilyenkor mindig számolni lehet problémákkal, de az általam megnézett eseményeken a környezet és a technika megfelelően működött. Természetesen az e célt szolgáló intézményben, a Kisszínházban az előadás "kiszolgálása" kifogástalan volt.

22. Tervszerűség, megbízhatóság (0-20): 18

Indoklás

A szervezők tartották a kialakított programot, az esetleges változásokat (Aradi Kamaraszínház), időben és megfelelő módon jelezték. Figyeltek arra is, hogy egy-egy helyszínről, ahol az ott lévők jelentősebb része várhatóan a következő előadást is meg akarta nézni, át tudjon érní a következő helyszínre.

O1. Leginkább szükséges:

több szakemberre a szervezésben, előkészítésben
szakértőkre, tanácsadókra a jobb program összeállításához
több, jobb, más helyszínre
más, jobb időpontra
több napra (hosszabb legyen a fesztivál)
kevesebb napra (rövidebb legyen a fesztivál)
több programra, bővebb kínálatra
kevesebb, de színvonalasabb programra
jobb marketing és PR munkára
civil szervezetek illetve a helyiek nagyobb mértékű bevonására
több pénzre
kevesebb (főlegesen elherdált) pénzre

egyéb ötlet, javaslat, ahol
javítani kellene, amitől jobb
lenne a fesztivál

Az egyes alkalmi helyszínek hangsúlyosabb jelzése (pl. zászlók, molinók, táblák...)

O2. Legnagyobb erősség:

a koncepció
a programszerkezet illetve a fellépők, közreműködők
a marketing és PR munka
a helyi érték: a helyi közösség bevonása, közösségi programok, beágyazottság
a szervezés, a szolgáltatások
a professzionális idegenforgalmi szemlélet
a gazdálkodása (kevesből illetve kevésért sokat ad)

egyéb erősség

Az események igen magas szakmai színvonala, ezek jó, baráti hangulata. A jó válogatás, melynek eredményeképp nagyon plasztikus képet kaphattunk az alternatív színjátszás jelenéről, sikereiről és problémáiról. Erőssége az egy hétnek a kiegészítő, kapcsolódó programok sokszínűsége és szoros kapcsolódásuk a szakmai eseményekhez. Még egyszer kell szólni az önkéntesek kedves, barátságos, segítőkész munkájáról.

O3. Tanúsítvány :

nem igazán fesztivál, inkább rendezvény, rendezvénysorozat, szemle, estek, stb.
nem éri el a megfelelő színvonalat, nem minősíthető fesztivál
minősített fesztivál
jó fesztivál
kiváló fesztivál

O4. Összegzés :

A 2012. évi fesztivál tapasztalatait összegezve igen impozáns számok írhatóak le. 7 nap alatt 8 ország 23 színházi alkotócsoportja mutatkozott be, melyből 8 ősbemutató volt, és 5 csak Szegeden látható. Közel 60 eseménnyel találkozhattunk 15 helyszínen. Erénye a programsorozatnak, hogy együtt jelennek meg 21 év tapasztalatai a legújabb innovációkkal. A független együttesek és alkotók bemutatása, kiegészülve az ideai törekvésekkel, a közönség megszólításával, egységes szerkezetben tartalmilag jól szerkesztve, a rendelkezésre álló időben és helyszíneken megfelelően elosztva jelenik meg. Az új elgondolások igazolták jogosságukat, és ami a legfontosabb, folytathatóságukat. Tetszett a fiatalabb alkotók erőteljes megjelenése és támogatásuk. Jó volt a naprakész, eszközeiben gazdag tájékoztatás. Összességében az alternatív színjátszás eredményeinek és problémáinak teljes bemutatására törekvő, a határainkon túli magyar és nemzetközi törekvésekre is figyelő fesztivált láthattunk.

O5. Észrevételek :

Lényegében a helyszínen a kisebb problémákat megbeszéltük. Itt inkább biztatni szeretném a szervezőket az eddig kialakult gyakorlat folytatására. Hangot kell adnom a munkatársak és kisegítők fantasztikus munkája elismerésének is.